

Kaupunginhallitus 05.10.2026 § 329

§ 329

Valtuustoaloite Leppävaaran VPK:n tilojen saamisen ja toteuttamisen tukemisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Mäkäräinen Kalle
Ramstedt Jerry
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän, Taru Salovaaran ja Elina Kokkon ym. 28.4.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen koskien Leppävaaran VPK:n tilojen saamisen ja toteuttamisen tukemisesta sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Sistonen Aaltosen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että asiasta pyydetään lausunto hyvinvointialueelta.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiasta on tehty palautusta koskeva kannatettu ehdotus, on siirryttävä keskustelemaan palautuksesta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu asian palauttamista uudelleen valmisteluun koskeva ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 4 ääntä vastaan hylänneen Sistosen ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Valtuustoaloite

Johanna Värmälä, Taru Salovaara, Elina Kokko ja 14 muuta valtuutettua ovat jättäneet 24.8.2026 valtuustoaloitteen ”Valtuustoaloite Leppävaaran VPK:n tilojen saamisen ja toteuttamisen tukemisesta”.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Espoon kaupunki selvittää mahdollisuudet taata Leppävaaran VPK:n tarvitseman lainan ja myös mahdollisuutta luopua maanvuokraukseen liittyvästä ennallistamisvelvoitteesta tai sen kohtuullistamista siten, että se ei vaaranna vapaaehtoistoimintaan perustuvan Leppävaaran vapaapalokunnan toimintaa.

Valtuustoaloitteessa tuodaan esiin, että Espoon kaupungin viranhaltijoiden antamien tietojen mukaan kaupungin maanvuokrasopimuksissa vakimuotoisena ehtona on muun muassa, että vuokralainen vastaa vuokra-alueelle toteuttamiensa rakennuksien ja rakennelmien purkamisesta ja poisviemisestä kustannuksellaan vuokrakauden päättymiseen mennessä. Edellytyksenä on myös yleisesti vuokra-alueen siistiminen ja mahdollisesti vuokra-alueelle vuokralaisen toiminnasta syntyneen pilaantuneisuuden käsittely, joka tehdään ympäristöviranomaisten ohjauksessa.

Valtuustoaloitteessa kerrotaan Espoon kaupungin soveltavan kyseisiä ehtoja maanvuokrauksiin käyttötarkoitukseen katsomatta riippumatta siitä, onko maa-alue vuokrattu muun muassa asumiseen, liikunta- ja urheilutoimintaan ja yritystoimintaan. Kyseisiä vuokrausehtoja sovelletaan myös Leppävaaran VPK:n toimintaan.

Valtuustoaloitteen mukaan Leppävaaran VPK:n hälytysosaston toiminta parantaa LUVNin pelastustoimen toimintakykyä ja palvelun vasteaikoja. Toiminnalle on tarvetta jatkossakin. VPK:n tietojen mukaan Leppävaaran VPK:lle tulee vuosittain hälytystehtäviä noin 70-100. Palokunnassa toimii hälytysosaston lisäksi nuoriso- ja järjestöosastot. Palokunta osallistuu aktiivisesti erilaisiin tapahtumiin, valistus- ja koulutustilaisuuksiin.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Kuntalain 129 §:n mukaan kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Takauksen ja muun vakuuden antamisen edellytyksistä on kuitenkin voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksyttyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen.

Sopimuspalokunta ei kuulu kuntakonserniin eikä ole kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Sopimuspalokuntatoiminnassa ei ole kyse liikunta-, kulttuuritoiminnasta-, museo-, teatteri- ja orkesteri- tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämisestä. Kuntalain 129 §:n 3 momentissa tarkoitettu palveluvelvoiteviittaus liittyy kuntalain 131 §:ssä tarkoitettuun kunnan antamaan palveluvelvoitteeseen.

Palokuntasopimus on sopimus, jonka vapaaehtoinen palokuntayhdistys tai muu vastaava taho tekee alueen pelastuslaitoksen (hyvinvointialue) kanssa pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Pelastustoimen järjestämisvastuu kuuluu nykyisin hyvinvointialueille, ei kunnille. Kaupungilla tulee olla omasta toimialastaan johdettava peruste toimenpiteelle.

Mahdollisesta takauksesta tulisi näin ollen ensisijaisesti neuvotella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa sekä selvittää mahdollisuudet esimerkiksi Palosuojelurahaston avustuksiin.

Kun kaupunki vuokraa omistamiaan maa-alueita tai tontteja maanvuokralain 5. luvun (muu maanvuokra) mukaiseen toimintaan, on kaupungin maanvuokrasopimuksissa vakiomuotoisena ehtona vuokralaisen velvoite kustannuksellaan ennallistaa vuokra-alue vuokrakauden päättymiseen mennessä. Käytännössä siten vuokralaisen vastuulla on kustannuksellaan purkaa ja poistaa vuokra-alueelle rakentamansa rakennukset ja rakennelmat sekä siistiä vuokra-alue. Vuokralainen vastaa myös Ympäristönsuojelulain 133 § mukaisesti mahdollisesta vuokrakauden aikana vuokralaisen tai kolmannen toiminnasta vuokra-alueelle syntyneen pilaantuneisuuden puhdistamisesta ympäristöviranomaisten ohjeistuksen mukaisesti.

Kaupungin käyttämät vakiintuneet vuokrausehdot ovat olleet käytössä vuosikymmeniä, eikä kaupungilla ei ole osoitettuna määrärahoja eikä henkilöresursseja vuokralaisten rakentamien ja omistamien rakennusten ja rakennelmien purkamiseen ja poistamiseen. Mikäli nykyisiä ennallistamisvelvoitekäytänteitä halutaan muuttaa, edellyttää se kaupungilta merkittävää taloudellista panostusta ja/tai muuta osallistumista vuokra-alueen ennallistamistoimenpiteisiin.

Vuokralaisten tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi kaupungin tulisi käyttää samoja vuokrausehtoja riippumatta vuokralaisen taloudellisesta tai muusta, esimerkiksi yhteiskunnallisesta, asemasta.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Äänestyslista § 329

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Leppävaaran VPK:n tilojen saamisen ja toteuttamisen tukemisesta

Tiedoksi